

BREV I SOMMARHAGEN

2012-06-06

SOMMARBREV!

KÄRA PETERSON-BERGER-BEUNDRARE – KÄRA MUSIKVÄNNER!

Här skriver er nya ordförande i Peterson-Berger-Sällskapet: "SIVAN-DIVAN" WENNBERG eller om ni hellre vill kalla mig HOVSÅNGERSKAN SIV WENNBERG. Jag har haft många "smeknamn" under min nu 40-åriga karriär. Kärt barn har många namn och det är bara roligt tycker jag.

Idag på den första dagen i den underbara skira månaden juni borde eller skulle det vara denna försommargrönska som vi i höga Norden så gärna längtar till och vill ha. Men Kung Bore behåller sitt fula grepp om oss (i alla fall i kungliga huvudstaden!) så vi huttrar och fryser. Jag tänker på PB:s "SOMMARSÅNG" och spelade den idag på min CD-spelare.

Vilken ära som vederfarits mig att få svinga ordförandeklubban efter alla de ytterst kompetenta och hänfödda musikvänner som vill verka för att hålla en av de mest intressanta och högkvalitativa svenska tonsättarna, nämligen WILHELM PETERSON-BERGER vid liv!

Sedan barnsben har denne musikprofil trånat mitt sinne, först som pianostuderande, via en viss pianistbana och över till min sångliga karriär. Att jag sommaren 1970 fick sjunga på hans SOMMARHAGEN står för mig efter en 40-årig framgångsrik karriär som ett soligt och OFÖRGLÖMLIGT MINNE. Jag sjöng flera av hans sånger, bl.a "INTET ÄR SOM VÄNTANSTIDER", "ASPÅKERSPOLSKA", sånger av kollegan EMIL SJÖGREN samt EDVARD GRIEGS sagolika "HAUGTUSSA"-sånger. Vid flygeln: JAN EYRON, idag NESTORN bland våra ackompanjatörer. STOR SUCCÉ! 10 år tidigare, 1960, fick jag som musikelev besöka SOMMARHAGEN och t.o.m. "klinka" på PB:s flygel. Gissa om jag var stolt!

Man kan alltid ställa sig frågan VAD är det som gör att en tonsättare finns kvar i människors hjärtan år efter år, decennium efter decennium? Svaret är enkelt: Det handlar om KVALITET och åter KVALITET!

En tonsättare som PETERSON-BERGER hålls bara vid liv genom sin musik. Jag tror inte att jag säger för mycket om jag starkt hävdar att hans musik har vävts in i miljontals människors sinnelag på ett ganska fantastiskt sätt. Det finns några till: ALFVÉN, STENHAMMAR, ATTERBERG, ROSENBERG. LARS-ERIK LARSSON inte att förglömma. Hur håller man då en tonsättare vid liv? Genom att spela hans musik, men även genom att aldrig sluta att forska om vederbörandes konst.

PB hade många strängar på sin begåvade lyra, inte minst som högtintressant musikkritiker. Många av hans berömda s.k. "avhyvlingar" finns idag bevarade i böcker och skrifter. "BÄVA MÅNDE ELEKTRA"...

Jag kan inte låta bli att undra VAD denne man hade tyckt om dagens musiker, tonsättare, skribenter och allt vad de kallas. Ja, kort sagt hela vår värld idag. Han hade nog haft synpunkter på det mesta, inte minst hur radikalt så mycket förändrats. Naturligtvis förändras konsten inom en längre eller kortare period. Men så drastiskt som så mycket genomgått ekluten! Det blir spänningar i människors uppfattningar. Vi behöver bara gå 100 år tillbaka i tiden då Stravinskijs "VÅROFFER" hade sin urpremiär i Paris och publiken började att slåss och polis måste tillkallas! Tala om ilska över ett nytt tonspråk! Vad hade PB tyckt om detta?

Ett är säkert: PB hade behövts i vår tid, idag när traditioner bryts, när man begår missgrepp, ja, rent ut sagt MASSAKRERINGAR av klassikerna inom teatern och operakonsten. Märk väl: jag tillhör inte dem som hävdar att TRADITIONEN alltid är av godo, absolut inte. Men så mycket inom traditionen är av högsta klass och då har man bara att följa till punkt och pricka.

Det som nu pågår är BARBARI och att alltid förlägga allting till vår tid är brist på fantasi och kunnande. Jag hävdar starkt att dessa s.k. REGISSÖRER , eller jag benämner dem "terrorister" inom konsten, gör allting av okunnighet och för att sänka "klassicismen".

Jag hör redan ifrån PB:s himmel rytanden, mullranden och fruktansvärda "avhyvlingar" i pressen, i varje fall i "hans tidning" Dagens Nyheter! Man hävdar alltid att vi idag lever i en ny tid. Ja, självklart, men det är alltid en ny tid. Livet går hela tiden vidare. Jag hoppas att jag får leva så länge att DIRIGENTVÄLDET kommer tillbaka inom operakonsten. Då kan vi börja tro på operan som konstform igen och att dagens publik får se STILMÄSSIGT RIKTIGA uppsättningar. Inte förr i alla fall...

Nu till en konstform som även idag befinner sig på "fallrepet": ROMANSSÅNGEN. Inte för att den görs i "felaktiga" uppföranden utan för att den håller på att dö ut på våra konsertestrader. I min ungdom var det ett MÅSTE att lyssna till romanssång. På den tiden kom de stora till Stockholm, den STÖRSTE av dem alla DIETRICH FISCHER-DIESKAU, tyvärr avliden nu i maj 2012. Han gästade oss flera gånger. Jag upplevde honom både i en SCHUMANN-afton 1980 och i en BRAHMS-afton 1985 samt som FALSTAFF i Verdis mästerverk i München 1974 under festspelen där. Fischer-Dieskau var OÖVERTRÄFFAD i allt vad han sjöng. En mästare! Inte någon sångare idag kommer ens i närheten av hans mästerskap. Jag kan inte låta bli att undra vad PB hade tyckt om detta sånggeni?

Fischer-Dieskau uttryckte för många år sedan farhågor om ROMANSSÅNGENS utdöende. Skälen till detta fatala idag är för det första att sångpedagogerna inte håller efter sina adeptor. De MÅSTE SJUNGA ROMANSER! Under min studietid för prof. ARNE SUNNEGÅRDH skulle man sjunga mycket romanser och jag sjöng redan under studietiden en hel del, men självklart mest under min långa karriär. Mästerliga ackompanjatörer som GERALD MOORE och ERIK WERBA höll många kurser i Stockholm under 1960-talet. Jag deltog hos MOORE 1969 och sjöng med WERBA samma år sanger tonsatta av honom (finns på Sveriges Radio tillsammans med mezzon SOLWIG GRIPPE). För det andra så finns inte tyska språket längre på skolschemat och massor av unga människor missar därför kunskaper i detta en gång i tiden så viktiga kulturspråk. Unga sångare idag inget undantag! För det tredje så tar inte våra kulturinstitutioner sitt ansvar. Det gäller för Stockholms del SVERIGES RADIO, STOCKHOLMS KONSERTHUS och KUNGLIGA OPERAN. SKANSEN och GRÖNA LUND inte att förglömma. Alla dessa estrader hade förr i världen, alltså för 20-30-40 år sedan, ett ANSVAR och engagerade artister av RANG för att hylla ROMANSSÅNGEN. Inte bara DIESKAU gästade Stockholm, även sångare som ELISABETH SCHWARZKOPF, TERESA BERGANZA, ELLY AMELING, BIRGIT NILSSON, ELISABETH SÖDERSTRÖM, NICOLAI GEDDA, PETER SCHREIER, EDITH MATHIS, BARBARA HENDRICKS, DORIS SOFFEL, SYLVIA LINDENSTRAND, MONTSERRAT CABALLÉ, JOSÉ CARRERAS, KATIA RICCIARELLI, CARLO BERGONZI, JAG SJÄLV, HELENA DÖSE HILDE GÜDEN, BORIS CHRISTOFF m.fl., m.fl.

Detta är idag en nåd att stilla bedja om: att få se och höra klassiskt skolade sångare på utomhusscener som GRÖNAN och SKANSEN! Själ fick jag ha tre konserter på SOLLIDENSCENEN i början av 90-talet, alla med STOR SUCCÉ innan det tog slut. Hade jag fått fortsätta så hade tusentals människor sökt sig till Skansen. Denna scen hade under 60-70-80 talen någonting som hette KLASSISKA KLANGER, idag borttaget. Den MUSIKALISKA MÅNGFALD som våra politiker så varmt talar om existerar ENDAST som läpparnas bekräftelse. Däremot matas vi med denna bedrövliga soppa till "underhållning" i form av lågvattenmärken som schlagerfestivaler i TV och ALLSÅNG eller varför inte kalla denna ENFALD för POPSÅNG på SKANSEN? Det handlar ju bara om POP och ROCK och åter om POP och ROCK! Som om världen går under om inte denna bedrövliga smörja får finnas med i precis ALLA sammanhang. Jag bara väntar på att vid NOBELPRISETS utdelning – där ju faktiskt ÄNNU så länge spelas KLASSISK MUSIK – den byts ut mot POP och ROCK!

Vi lever idag i en ANTIKULTURELL och ANTIKRISTEN tid. Det är bara att se sanningen i vitögat och vi får leva med detta vakuum tills andra vindar blåser i vår värld. Därför är den KLASSISKA MUSIKEN och KONSTEN så OFANTLIGT VIKTIG – i alla fall i mitt liv – att den betyder hela min existens. För att råda bot på ROMANSSÅNGENS UTDÖENDE (som ju INTE får ske!) så tänker jag föreslå PB-Sällskapet att vi för att få de unga sångarna att FÖRSTÅ hur VIKTIG denna konstform är att vi gör en MASTERCLASSE med PETERSON-BERGERS SÅNGER! Vi kan gott utöka det till NORDISKA ROMANSER, GRIEG, SIBELIUS, NIELSEN, MELARTIN och våra andra svenska storheter vid sidan av PB:s sånger, SJÖGREN, ALFVÉN, STENHAMMAR, RANGSTRÖM, de FRUMERIE o.s.v.

Jag ställer gärna upp som "lärare" då jag idag har en 40-årig karriär bakom mig med mycken romanssång. Jag firar mitt 40-årsjubileum på CONFIDENCEN SLOTTSTEATER den 7 september kl. 19. Samtidigt en hyllning till min store pedagog prof. ARNE SUNNEGÅRDH (1907-1972). Han avled endast fem veckor efter min sensationella debut som "SIEGLINDE" i Wagners "VALKYRIAN". "BRÜNNHILDE" sjöngs av ingen mindre än BIRGIT NILSSON.

Självklart ska vi också hedra PB på hans dödsdag den 3 december. Han avled som bekant då för 70 år sedan, 1942. Vårt höstmöte planeras äga rum detta datum. Mera därom i höstbrevet.

Med dessa rader vill jag önska ER ALLA PB-"FANS" en riktigt HÄRLIG och VARM SOMMAR med MYCKEN MUSIK!

Siv Wennberg

PS. När detta skrives nås vi av budet att vår mångåriga medlem Jan Eyron just gått ur tiden.